

ת"פ (חיפה) 41911-08-24 - מדינת ישראל נ' אמיר אבו חמאד

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 41911-08-24 מדינת ישראל נ' אבו חמאד

לפני כבוד השופט בוריס שרמן

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ שלוחת תביעות חיפה, משטרת
ישראל

נגד

הנאשם
אמיר אבו חמאד
ע"י ב"כ עוה"ד חאלד אמארה

גזר דין

1. ביום 19/8/24 הרשעתי את הנאשם על סמך הודאתו בעבירה של הסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין, בניגוד לסעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 [להלן: **חוק הכניסה לישראל**]. לפי עובדות כתב האישום, ביום 16/8/24 נמצא הנאשם ע"י שוטרים בדרך נחל הגיבורים בחיפה כשהוא מסייע ברכבו תושב זר השוהה בישראל שלא כדין.

2. לבקשת ב"כ הצדדים הוריתי לשירות המבחן להגיש תסקיר בעניינו של הנאשם.

3. מהתסקיר עולה כי הנאשם הינו רווק כבן 31, עובד כטבח במסעדה ומדווח על יציבות תעסוקתית. אביו תושב ג'נין ולכן הנאשם גדל והתחנך בג'נין, שם השלים תעודת בגרות ולימודי תואר ראשון כאח מוסמך. כשהיה בן 20, אביו נפטר והנאשם עבר עם אמו, אזרחית ישראל, לכפר כנא והחל למלא תפקיד מרכזי בפרנסת המשפחה.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, הנאשם סיפר כי במסגרת נסיעה אקראית פגש את התושב הזר, אותו הכיר כתושב כפר כנא שלמד יחד עם הנאשם בג'נין. לטענתו, לא היה מודע כי לתושב הזר אין היתר שהייה בישראל. עם זאת, הנאשם נטל אחריות על התנהגותו, הסביר כי אי הידיעה לא פטרה אותו מהחובה לבדוק קיומו של היתר, גילה מודעות לסכנות אותן נטל והביע חרטה כנה. שירות המבחן התרשם שההליכים שננקטו נגד הנאשם חידדו עבורו את גבולות המותר והאסור והרתיעוהו מפני ביצוע עבירות דומות בעתיד.

נוכח התרשמותו בדבר הנזקים שעלולים להיגרם לנאשם ומשפחתו מהשתת מאסר בפועל, ולו בעבודות שירות, שירות המבחן המליץ להימנע מעונש זה ותחת זאת להשית על הנאשם צו

של"צ בהיקף של 200 שעות, לפי תכנית שגיבש.

4. בטיעוניה הכתובים ב"כ המאשימה סברה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים מצד הנאשם לא נמוכה. הנאשם הסיע תושב שטחים בתקופה רגישה מבחינה ביטחונית ובכך העמיד את הציבור כולו בסכנה. מעשי הנאשם פגעו לא רק בזכותה של המדינה לקבוע זהות הבאים בשעריה, אלא גם ביכולתה להגן על שלומם וביטחונם של אזרחיה. נטען, כי הדרך היעילה להילחם בתופעה הקשה של העסקת והסעת שוהים בלתי חוקיים הינה בנקיטת ענישה מחמירה דווקא נגד אזרחי ישראל ותושביה המלינים, מעסיקים או מסיעים אותם, ולא בכדי המחוקק החמיר לאחרונה את הענישה בעבירות אלה במסגרת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל. המאשימה ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 5 ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס כבד, תוך שהיא מפנה לפסקי דין התומכים בעמדתה. באשר לעונש המתאים לנאשם, המאשימה ביקשה לגזור עליו מאסר בפועל ברף התחתון של המתחם שהוצע, מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, קנס שלא יפחת מ-5,000 ₪, פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך שישה חודשים, פסילת רישיון נהיגה על תנאי והתחייבות.

בטיעוניה בעל פה הוסיפה ב"כ המאשימה כי מסקנותיו של שירות המבחן מבוססות על דברי הנאשם לפניו בלבד ומתעלמות מחומרת מעשיו של הנאשם ומעמדת המחוקק שביקש להחמיר את הענישה בעניינם של המסיעים.

5. לטענת ב"כ הנאשם, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה למאסר בפועל אותו ניתן לרצות בעבודות שירות. עסקינן במעידה חד פעמית של נאשם צעיר נטול עבר פלילי, שקיבל אחריות מלאה על מעשיו בהזדמנות הראשונה, הודה בעובדות כתב האישום והביע חרטה כנה בפגישה עם שירות המבחן. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם מורתע מההליך הפלילי והסיכון להישנות עבירות נוספות - נמוך. הסיניגור הפנה לתסקיר וביקש לתת למסקנותיו משקל משמעותי בעת גזירת דינו של הנאשם. עוד הפנה לגזרי דין בהם הוטלו על הנאשמים בעבירות דומות עונשים קלים משמעותית מהמוצע ע"י המאשימה, הגם שהיה ער לכך שבאותם מקרים העבירות נעברו לפני כניסתו לתוקף של תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל. עוד ביקש הסיניגור להימנע מהטלת פסילה בפועל.

6. הנאשם הביע צער על הטעות שעשה.

דין והכרעה

7. כל מדינה ריבונית רשאית לפקח על זהות הנכנסים בשעריה, לקבוע כללים לגבי הכניסה לשטחה ולהתנותה בתנאים. ביצוע עבירות לפי חוק הכניסה לישראל פוגע בערכים חברתיים אלו. אם לא די בכך, קיים סיכון, שלצערנו התממש פעמים רבות, גם בעת האחרונה, שכניסה לא מורשית לשטחי המדינה עלולה לפגוע גם בביטחון המדינה ותושביה. הדברים נכונים במיוחד בימים קשים אלה,

כשהמדינה נמצאת במצב של מלחמה וקיים צורך ממשי ומובהק להגן על גבולות המדינה ועל ביטחון הציבור.

8. אכן, בימים אחרים, שקטים יותר, הוטלו על הנאשמים בעבירות דומות עונשים קלים שלא תמיד כללו מאסר בפועל. עם זאת, כבר אז נקבע כי שינוי העתים והנסיבות והמצב הביטחוני במדינה עשויים להשליך על מתחם העונש ההולם בעבירות אלה (ראה למשל רע"פ 3677/13 **מוחמד אלהרש נ' מדינת ישראל** (9/12/14)); רע"פ 1195/22 **אשחאדאת נ' מדינת ישראל** (27/12/22)).

9. נדמה שאין חולק שמאז האירועים הקשים של ה-7/10/23 חל שינוי במצב הביטחוני המצדיק גם שינוי ברמת הענישה הנוהגת בעבירות לפי חוק הכניסה לישראל. עיון בגזרי דין שניתנו בעת האחרונה מלמד, כי גם בעבירות הסעת שוהים בלתי חוקיים שלא נעברו בנסיבות מחמירות הוטלו עונשי מאסר בפועל, לעיתים לתקופות לא קצרות. בעניינו של הנאשם יש להתחשב לחומרה בכך שהסיע תושב זר בתקופת מלחמה. עם זאת, לא נטען כי היה מדובר בהסעה תמורת תשלום כספי, למרחק רב, הסעה משטחי איו"ש לישראל או מקרבת השטחים לישראל. במצב דברים זה יש ממש בטענת ב"כ הנאשם לפיה מדובר בהסעה קצרה, אקראית ומזדמנת, לה לא קדם תכנון משמעותי.

10. באשר לנזק שנגרם ממעשי הנאשם ויכול היה להיגרם מהם - אין ספק שהסעת שוהים בלתי חוקיים תורמת מאד לפריחתה של תופעה פסולה ומסוכנת של כניסה לישראל שלא כחוק. אם אזרחי ותושבי המדינה לא היו מספקים לתושבים הזרים עבודה, מלינים ומסיעים אותם, הדעת נותנת שתופעה זו הייתה מצטמצמת מאד והדבר היה מקל על כוחות הביטחון במאבקם הבלתי פוסק בה. זאת ועוד, לעניין הנזק האפשרי אין להתעלם מכך שהנאשם לא עמד ולא יכול היה לעמוד על הסיכון הנשקף מהתושבים הזרים אותם הסיע. למעשה, הנאשם עצם את עיניו מפני האפשרות שיתכן והוא מסיע אדם שנכנס לישראל למטרת פגיעה בביטחונה ובביטחונם של אזרחיה ותושביה.

11. עוד יש להתחשב בכך שבמסגרת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל מצא המחוקק, לצד החמרה משמעותית בענישה בגין העבירות בהן עסקין, לקבוע בסעיף 12(א) עונשי מינימום למי שעובר עבירה לפי סעיף 12(א)(ג) - עבירה בה הורשע הנאשם בעניינו. התיקון נכנס לתוקף ביום 8/4/24 והוא חל על עניינו של הנאשם. לפיכך, בהעדר טעמים מיוחדים, עונש המאסר שיוטל על הנאשם - בפועל ועל תנאי - לא יפחת משנה (רבע מהעונש המרבי).

12. מכאן לרמת הענישה הנוהגת. עיון בגזרי דין שניתנו לאחר תחילת המלחמה, ובמיוחד לאחר כניסת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל לתוקף, אכן מלמד על מגמה ברורה של החמרה בענישה בגין ביצוע עבירות לפי חוק הכניסה לישראל. עם זאת, לא מצאתי פסקי דין רבים של בתי משפט מחוזיים שעסקו בסוגיית הענישה הראויה בעבירות אלה. פסק הדין היחיד שניתן בעניין עבירת הסעת שוהים בלתי חוקיים שנעברה לאחר כניסת תיקון 38 לתוקף עסק בנסיבות חמורות יותר (עפ"ג (מחוזי-י"ם) 36408-12-24, 68699-11-24 **סעיד נעמאן נ' מדינת ישראל**, פסק דין מיום 6/1/25). שם היה מדובר בהסעת 8 תושבים זרים במיניבוס זעיר שמשמש כרכב להסעות ילדים לבתי ספר - עובדה המקשה על גילוי העבירה. בית משפט השלום קבע מתחם שבין 7-24 חודשי

מאסר וגזר על הנאשם 9 חודשי עבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי, 6 חודשי פסילה בפועל וקנס בסך 10,000 ₪. בית המשפט המחוזי מצא כי מדובר בענישה מקלה, אך החליט לא להתערב בה, בין היתר בשל כך שנציג המדינה לא עמד על החמרה בפועל של רכיב המאסר באותו עניין.

13. באשר לפסיקת בתי משפט השלום, נראה כי מתחמי הענישה שנקבעו מתחילים ממאסר בפועל למשך מספר חודשים (שניתן לרצותו גם בעבודות שירות), כאשר במסגרת השיקולים לקביעת מתחם העונש ההולם מתחשבים בתי המשפט, בין היתר, במשך ובתדירות העסקה, הלנה או הסעה, התכלית הכלכלית שמאחוריה, ובאופן ספציפי לגבי עבירות ההסעה - האם מדובר בהסעה משטחי או מקרבתם או הסעה בתוך מדינת ישראל והאם עומד מאחורי העבירה מניע כלכלי. להלן אפנה למספר מקרים שנדונו בעת האחרונה, לאחר כניסת תיקון 38 לתוקף.

בת"פ (שלום כפר סבא) 68098-07-24 **מדינת ישראל נ' בלביליה** (8/10/24) דובר במי שהורשע בהעסקת תושב זר ובהסעתו ברכבו לעבודה ובחזרה לבית חברו. נקבע כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר בפועל של מספר חודשים. על הנאשם הוטלו 3 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס כספי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

בת"פ (שלום קריות) 45761-05-24 **מדינת ישראל נ' יוספין** (14/1/25) נדון עניינו של נאשם שהעסיק שוהה בלתי חוקי במשך 5 ימים והסיעו משפרעם למקום העבודה בתקופת העסקה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל והנאשם נדון ל-12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. יצוין, כי הנאשם ערער על חומרת העונש וביום 8/5/25 בית המשפט המחוזי בחיפה הורה לממונה על עבודות השירות להגיש חוו"ד בעניין התאמת הנאשם לריצוי מאסר בעבודות שירות, תוך שהובהר כי אל לו לנאשם לפתח ציפיות. פסק הדין צפוי להינתן ביום 10/7/25.

בת"פ (שלום חיפה) 57250-07-24 **מדינת ישראל נ' עליאן** (13/2/25) הנאשם הורשע בהסעת שוהה בלתי חוקי מירושלים לחיפה תמורת 400 ₪ תוך שהוא הסיע במקביל אדם נוסף שזהותו לא התבררה לכפר מנדא תמורת 300 ₪. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. על הנאשם הוטלו 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס כספי, התחייבות ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי. גם בתיק זה הנאשם ערער על חומרת העונש והדיון בערעור נקבע ליום 10/6/25.

בת"פ (שלום רחובות) 47241-10-24 **מדינת ישראל נ' אל סלאמין** (5/3/25) הורשע הנאשם בהלנת שני תושבים זרים ובהסעתם לאתר עבודה אותו ניהל. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7-20 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 7 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס כספי ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

בת"פ (שלום חיפה) 10224-09-24 **מדינת ישראל נ' חואשי** (27/3/25) הנאשם הורשע בהעסקת שוהה בלתי חוקי במשך שבוע ימים בתמורה לתשלום יומי בסך 300 ₪ ובהסעת אותו תושב זר במהלך

אותו שבוע למקום העבודה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 15 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 5 חודשי עבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה. אציין, כי למרות שלנאשם יוחסה העסקת והסעת תושב זר במשך שבוע, הוא הורשע בעבירת העסקת שב"ח בסיסית (לא בנסיבות מחמירות).

אציין כי לשיטתי נסיבות ביצוע העבירות בכל המקרים הנ"ל היו חמורות יותר מאשר נסיבות ביצוע העבירה ע"י הנאשם שלפניי. עוד אציין כי העבירה בענייננו נעברה זמן קצר יחסית לאחר כניסת תיקון 38 לתוקף, בתקופת הטמעת הנורמה המחמירה.

14. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים ונתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירה תוך התחשבות בין היתר בהיעדר מניע כלכלי, היות ההסעה חד פעמית, למרחק קצר ושלא קדם לה תכנון משמעותי, ובהתחשב ברמת הענישה הנוהגת מאז כניסת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל לתוקף, מצאתי לקבוע כי **מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל אותם ניתן לרצות בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וקנס כספי.

15. באשר לעונש המתאים לנאשם, המאשימה הסכימה בהגנותה כי יש למקם את העונש בגבולו התחתון של מתחם העונש ההולם. אכן, הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ואין לחובתו הרשעות קודמות. התסקיר של שירות המבחן חיובי ומלמד על כישלון חד פעמי של צעיר הדוגל בערכים נורמטיביים. אציין כי שקלתי את המלצת שירות המבחן להסתפק בענישה שיקומית בדמות של"צ, אך סבורני כי מדובר בענישה מקלה מדי שלא מתיישבת עם תכליות הענישה, עם מדיניות הענישה הנוהגת בימי המלחמה האכזרית ועם שיקולי הרתעת היחיד והרבים שמקבלים משקל מיוחד בימים אלה, נוכח התרחבות התופעה של כניסה לישראל שלא כחוק, הסיכון הרב שבה והאינטרס הציבורי הרב שבמיגורה.

16. עם זאת, נוכח מסקנותיו החד משמעיות של שירות המבחן, סבורני כי מדובר במקרה חריג בו שיקולי השיקום העולים מהתסקיר עשויים להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולמים ואף להוות טעמים מיוחדים המאפשרים סטייה מעונש המינימום הקבוע בחוק הכניסה לישראל לעבירה בה הורשע הנאשם - שנת מאסר (בפועל ועל תנאי). אולם, לטעמי, הסטייה לא אמורה להתבטא דווקא באופן שלא יגזר על הנאשם מאסר בפועל כלל, אלא בהקלה מסוימת ברכיבי המאסר - בפועל ועל תנאי. עוד אקבע נוכח קביעותי החד משמעיות של שירות המבחן כי המאסר בפועל אותו אגזור ירוצה בעבודות שירות.

17. בקביעת העונש המתאים לנאשם נתתי משקל משמעותי כאמור להודאתו המידית של הנאשם בעובדות כתב האישום ונטילת האחריות, הן בבית המשפט והן בפגישה עם שירות המבחן. עוד התחשבתי בגילו הצעיר יחסית של הנאשם ובנסיבותיו האישיות כפי שפורטו בתסקיר ובטיעוני בא כוחו, וכן בנזק לו ולמשפחתו הצפוי מהטלת מאסר בפועל, ולו לתקופה קצרה ובעבודות שירות.

18. באשר לרכיב הפסילה, מצאתי כי לא ניתן להסתפק בפסילה על תנאי בלבד. על אף נסיבותיו האישיות של הנאשם ותלותו ברישיון לצורכי פרנסה, מצאתי כי באיזון מכלול השיקולים יש להשית על הנאשם עונש של פסילה בפועל לתקופה קצרה, אשר יש בה כדי לבטא את חומרת המעשה. בהקשר זה אתחשב בכך שהמחוקק העמיד עונש הפסילה המרב בגין העבירה בה הורשע הנאשם על שישה חודשים.

19. לגבי רכיב הקנס, המאשימה עתרה להשית על הנאשם קנס שלא יפחת מ-5,000 ₪, ועתירתה במקומה, שכן לא מצאתי נימוקים מיוחדים המצדיקים סטייה מקנס המינימום הקבוע בחוק הכניסה לישראל לעבירה בה הורשע הנאשם.

20. אשר על כן, באיזון בין כל האמור לעיל לבין שיקולי הענישה הנוגעים להרתעת היחיד והרתעת הרבים, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שני חודשי מאסר בפועל. המאסר ירוצה בעבודות שירות במועצה מקומית כפר כנא - אולם ספורט, לאחר שהנאשם נמצא מתאים לריצוי המאסר בדרך זו.

על הנאשם להתייצב ביום 26/6/25 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה במשרדי יחידת ברקאי, שלוחת צפון, סמוך לבית סוהר מגידו.

הנאשם מוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מהם עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת התקופה במאסר ממש, מאחורי סורג וברית.

ב. חמישה חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום הנאשם לא יבצע עבירה של העסקה, הלנה או הסעה של שב"ח.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל תשלום, החל מיום 1/7/25 ובכל יום ראשון לחודש עוקב. אי עמידה בתשלום כלשהו תביא לפירעון מיידי של יתרת הקנס.

התשלום יבוצע באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט). ניתן להגיע לאתר באמצעות חיפוש של המילים "תשלום גביית קנסות".

· מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטל' *35592 או בטל' 073-2055000.

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות, אין צורך בשוברי תשלום.

ד. שני חודשי פסילה בפועל מלנהוג או להחזיק רישיון נהיגה החל מיום 1/7/25. במועד זה יפקיד הנאשם את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט. הוסבר לנאשם כי הוא יהיה פסול מלנהוג מיום 1/7/25, ואולם מניין הפסילה יחל להימנות רק ממועד הפקדת הרישיון בפועל. באם רישיון הנהיגה יופקד לפני יום 1/7/25, הפסילה תחושב בהתאם.

ה. שני חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי והתנאי הוא שבמשך שנתיים הנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע בתיק זה או עבירה של נהיגה בפסילה.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בחיפה.

ניתן היום, כ"ט אייר תשפ"ה, 27 מאי 2025, במעמד הצדדים.